

Ewa Niesiołowska-Śreniowska

Cieszanowice, gm. Gorzkowice, woj.
piotrkowskie, st. 4

Informator Archeologiczny : badania 22, 9

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Osada z późnego odcinka fazy lubońskiej kultury pucharów lejkowatych oraz ślady osadnictwa achykwoneolitycznego i kultury łużyckiej.

Celem badań było rozpoznanie charakteru i intensywności osadnictwa we wschodniej części stanowiska oraz próba wyjaśnienia kwestii domniemanego charakteru obronnego obiektu.

Wykopy (nr 70-87) założono, kontynuując ubiegłoroczną oś badań. Na powierzchni ok. 5 arów wystąpiło w dużym rozproszeniu 9 obiektów: 7 jam i dwa dołki postępujące; pochodzi z nich ponad 70 % materiału zabytkowego. Łącznie pozyskano 2791 fr. krawędzi, 69 uch, 59 fr. den, 96 fr. ceramiki zdobionej oraz 79 wyrobów krzemlennych (surowiec narzutowy, bałtycki; brak okazów retuszowanych), 607 grudek polepy i 233 fr. ceramiki innych kultur. Ponadto znaleziono fr. szpuli glinianej, 2 przęśliki, 2 fr. ślektier kamiennych, 1 fr. topora kamiennego, 4 fr. płyt szliflerskich, 2 rozcieracze oraz kilkanaście przedmiotów kamiennych ze śladami obróbki.

Zestaw istotnych taksonomicznie materiałów uzasadnia dotychczasową klasyfikację chronologiczno-genetyczną badanego obiektu, potwierdzając jego późnolubońską metrykę. Nadal nie uzyskano danych, które pozwoliłyby na wyjaśnienie obecności na stanowisku nielicznych, starszych, elementów stylistycznych, odkrytych w ub. sezonach. Ustalono natomiast zasięg osady od strony wschodniej. Założono także szereg sondaży w strefach pozbawionych walorów naturalnej obronności (północny i wschodni skraj osady) w celu stwierdzenia ewentualnej obecności konstrukcji zabezpieczających osadę. W obu przypadkach poszukiwania zakończyły się wynikiem negatywnym.

Badania będą kontynuowane.

Cieszanowice,
gm. Gorzkowice,
woj. piotrkowskie,
st. 4

Muzeum Archeologiczne w Łodzi

Badania Prowadziła mgr Ewa Niestołowska-Srentowska. Finansował WKZ w Piotrkowie Trybunalskim. Pierwszy sezon badań. Stanowisko z przełomu neolitu i wczesnej epoki brązu.

Stanowisko zostało odkryte w 1985 roku przez mgr Mieczysława Szukałę podczas badań AZP, na terenie planowanego zbiornika wodnego nad rzeką Luciażą. Spowoduje to jego całkowite zalanie i dlatego zostało wyznaczone do badań ratowniczych.

Stanowisko usytuowane jest na częściowo rozwanym wale wydmowym w szerokiej dolinie rzeki Luciaży. W 1987 r. przeprowadzono badania sondażowe, a w 1988 r. przystąpiono do badań systematycznych. Wykopy założono w czole wału wydmowego od strony zachodniej, częściowo zniszczonego przez okolicznych mieszkańców przy wybieraniu piasku do celów gospodarczych. Natrafiono na warstwę kulturową związaną z młodą glebą kopalną. Odkryto zarys dużego obiektu z paleniskiem w środku i dość znaczną liczbę zabytków krzemlennych, skupionych głównie w pobliżu paleniska. Wśród zabytków zdecydowaną większość stanowiły zabytki krzemienne, w tym głównie rdzenie i półsurowiec. Narzędzia są nieliczne. Wydobyto również kilkanaście fragmentów ceramiki zdobionej ornamentem sznurowym.

Materiały zabytkowe przechowywane są w zbiorach MAIE w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

Dąbrowa Biakupia,
woj. bydgoskie,
st. 21

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii Zakład Prahistorii
Polski w Poznaniu

Badania prowadził mgr Piotr Chachlikowski. Finansowało BBIDZ w Bydgoszczy. Ośmy sezon badań. Obozowisko ludności schyłkowopaleolitycznej/ mezolitycznej, osady kultury pucharów lejkowatych (KPL) z fazy IIIB i IIIC, grób ludności kultury późnej ceramiki sznurowej.

Badania stanowią kontynuację eksploracji obiektu z lat 1980, 1983 - 1987. Są one częścią badań mikroregionu osadniczego KPL, w którym obok systematycznej prospekcji powierzchniowej, prowadzone są wykopaliska na osadach. Prace ujawniają unikatowe dane z zakresu organizacji osad oraz ich zaplecza (por. stan. 16 w Nowym Dworze w tymże tomie).

W 1988 r. wykopaliska skoncentrowano w rejonach zwartego zagospodarowania ostedli kultury pucharów lejkowatych z fazy IIIB (osada "starsza" - ok. 2900 - 2800 p.n.e.) oraz z fazy IIIC (osada "młodsza" - ok. 2500 - 2450 p.n.e.). Ogółem zbadano powierzchnię 200 m². Odkryto łącznie 68 obiektów ziemnych. Z tej liczby 42 to jamy po słupach, 25 to jamy gospodarcze KPL o różnicowanym przeznaczeniu (zasobowe, produkcyjne, śmietnikowe i o bliżej nieokreślonej funkcji), 1 - to jama grobowa ludności kultury późnej ceramiki sznurowej.